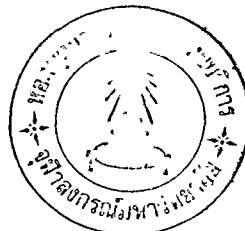

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการติดต่อสื่อสาร คนในสังคมจะทำความเข้าใจกันหรือตกลงกันในกิจการใดก็ต่อจากอาศัยภาษา ถ้าภาษาที่ใช้มีประสิทธิภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดและถูกต้อง กิจการนั้นก็ประสบความสำเร็จ สิ่งที่จะช่วยสื่อสารภาษาให้ไปถึงมวลชนได้มากที่สุดนั้น ก็คือ เครื่องสื่อสารมวลชน หรือสื่อมวลชน (Mass Media Communication) ซึ่งมีอยู่ 6 ชนิด ได้แก่ หนังสือ หนังสือพิมพ์หรือข่าว นิตยสาร (Magazine) วิทยุ ภาพยนตร์และโทรทัศน์

ในจำนวนสื่อมวลชนทั้ง 6 ชนิดนั้น เมื่อพิจารณาแล้วปรากฏว่า หนังสือพิมพ์นั้นเป็นสื่อมวลชนที่แพร่หลาย เนื่องจากไม่จำกัดเวลาในการอ่าน ทำให้ผู้อ่านสามารถใช้วิจารณ์ถกเถียงหรือขอเขียนใต้นาน มีราคาถูกกว่าสื่อมวลชนชนิดอื่นและยังเก็บเป็นหลักฐานได้ หนังสือพิมพ์จะรวบรวมข่าวสาร บทวิจารณ์ การบันเทิงตลอดจนเนื้อหาสาระอื่น ๆ ไว้อีกมาก ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์จะเป็นสิ่งชักจูงและเร่งเร้าให้เกิดประชามติในขณะเดียวกันก็จะสะท้อนประชามติของประชาชน ผ่านทางหน้าหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์เข้าถึงบุคคลทุกกระดุมชั้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹เกษม สิริสัมพันธ์, "เครื่องสื่อสารมวลชน," คู่มือครูภาษาไทย เอกสาร-การนิเทศการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 117 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514).

วิฑูรย์ วิริยะพันธ์² กล่าวว่า

บรรดาสื่อกลางของสื่อมวลชนนั้น ถือกันว่าหนังสือพิมพ์เป็นส่วนหนึ่งของสื่อกลางที่มีอิทธิพลยิ่ง ในการใช้โฆษณาเผยแพร่ใด ๆ ในหนังสือพิมพ์ เหตุการณ์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นในโลก รวมทั้งความสลับซับซ้อนของชีวิตมนุษย์ ซึ่งเรารู้ได้ทราบในทุกวันนี้ ส่วนหนึ่งก็เพราะการเผยแพร่ของหนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์เปรียบเสมือนวิทยุลาภของการศึกษา และห้องสมุดของประชาชน ในปัจจุบันนี้หนังสือพิมพ์ได้รับการยกย่องให้มียุทธฐานะเป็นห้องสมุดของโลก

พ.อ. ชาย อุบลเดชประชารักษ์³ กล่าวว่า

ในบรรดาสื่อมวลชน มีหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์นั้น หนังสือพิมพ์นับได้ว่า เป็นสื่อมวลชนที่มีคุณสมบัติและอิทธิพลแตกต่างจากสื่อมวลชนประเภทอื่น คือ

1. เป็นหลักฐานไต่ถ้อยคำ
2. ใช้สอบข้อเท็จจริงได้ แก่ไขได้
3. อานเมื่อใดก็ไต่ถามสะดวก
4. สามารถให้ชาวละเอียดกว่า และติดตามข่าวได้เสมอ ถ้ามีเนื้อหามาก ท่วงนัยพิเศษใด
5. เอกชนเป็นเจ้าของ ฉะนั้นมีความคิดเห็นแตกต่างกันไต่มา
6. เป็นโอกาสรับความคิดเห็นและคำร้องทุกข์ของราษฎร ไต่มาทกว่าสื่อมวลชนอย่างอื่น

เกษม ศิริสัมพันธ์⁴ กล่าวว่า

บทบาทของหนังสือพิมพ์นั้น นอกจากจะทำหน้าที่เป็นสื่อมวลชนโดยตรงแล้ว เราอาจพิจารณาหนังสือพิมพ์ในฐานะวรรณกรรมของมวลชนได้ดียว หนังสือพิมพ์เป็นวรรณกรรมที่มีผู้อ่านเป็นมวลชน ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ทั่วประเทศ หนังสือพิมพ์เป็นครู เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หนังสือพิมพ์เป็นครูเพราะเป็นสื่อให้ชุมนุมชนเขาใจเกี่ยวกับโลก มวลชนได้ทราบเหตุการณ์สำคัญ ๆ ในโลกทุกวัน อย่างที่เรียกว่าเป็นหน้าต่างของโลก (Window of the World)

²วิฑูรย์ วิริยะพันธ์, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการหนังสือพิมพ์ (พระนคร : วิริยะการพิมพ์, 2504), หน้า 32-33.

³พ.อ. ชาย อุบลเดชประชารักษ์, การหนังสือพิมพ์ (พระนคร : โรงพิมพ์สวนทองถิ่น, กรมการปกครอง, 2511), หน้า 21.

⁴เกษม ศิริสัมพันธ์, เรื่องเดิม, หน้า 264.

นอกจากอิทธิพลทางด้านเนื้อหาแล้ว หนังสือพิมพ์ยังมีอิทธิพลทางด้านภาษา อีกด้วย ผู้อ่านมักจะนำภาษาจากหนังสือพิมพ์มาใช้ หนังสือพิมพ์ใช้ภาษาเช่นไร ผู้อ่าน ก็ใช้ตามโดยเจตนาหรือไม่ก็ตามเพราะถือว่าเป็นเรื่องทันสมัย เจื้อ สตะเวทิน⁵ กล่าวไว้ว่า

ว่าโดยทั่วไปหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อประชาชนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นสื่อ-
มวลชนที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้อ่านส่วนมากมีศรัทธาต่อหนังสือพิมพ์โดย
เฉพาะในชนบท จื้อเอาหนังสือพิมพ์เป็นที่พึ่งทางปัญญาทีเดียว หนังสือพิมพ์
วางอย่างไรก็เชื่ออย่างนั้น โดยเฉพาะในแง่การโฆษณา คนไม่ชอบเชื่อภาษา
หนังสือพิมพ์ และนำเอาภาษาหนังสือพิมพ์มาใช้พูดใช้เขียน ถือว่าหนังสือพิมพ์
ยอมเป็นตุ๊กตาประชาชนใดโดยเฉพาะในแง่การโฆษณา...ว่าโดยส่วนรวมหนังสือ-
พิมพ์พูดของรับผิดชอบ ในเรื่องการใช้ภาษาอยู่ด้วยเหมือนกันเพราะผู้มีอิทธิพล
ต่อผู้อ่านทุกวัย เด็กเชื่อหนังสือพิมพ์ยิ่งกว่าครูภาษาไทยก็มี ฉะนั้นถ้าภาษา
หนังสือพิมพ์มีมาตรฐานดีเท่าใด ก็ยอมเป็นประโยชน์แก่สังคมเท่านั้น ✕

อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์จะต้องออกอย่างเร่งรีบ เพื่อให้ทันเวลาใน
แต่ละวัน การเขียนข่าวก็ต้องทำอย่างรีบด่วน ภาษาหนังสือพิมพ์จึงมักจะฉืดพลาด
โดยเฉพาะผู้อ่านที่เป็นเยาวชน จะรับอิทธิพลนั้นได้โดยง่าย รุสะปะนีย์ นาคกรทรรพ⁶
กล่าวไว้ในบันทึกคนควาภาษาไทยว่า

⁵เจื้อ สตะเวทิน, "ภาษาหนังสือพิมพ์" นิสิตนักศึกษ (วารสารของคณะ
นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ปีที่ 3 ฉบับที่ 4, 2517), หน้า 52-56.

⁶รุสะปะนีย์ นาคกรทรรพ, บันทึกคนควาภาษาไทย (พระนคร : กรุงเทพ-
การพิมพ์, 2514), หน้า 6.

สิ่งใดที่ทําควยความรีบเร่งอยู่ตลอดเวลา สิ่งนั้นก็ย่อมมีความบกพร่อง, บิดพลิ้วอยู่เอง, การใช้ภาษาในหน้าหนังสือพิมพ์จึงมีส่วนที่เป็นโทษแก่ผู้ไม่รู้อะไรถึงการอยู่ไม่อยู่นอยู่ ส่วนภาษาที่ฉีกพลาตคลาดเคลื่อนก็มีปะปนอยู่มาก เป็นเหตุให้ผู้อ่านรึนเขาวพลอยใช้ภาษาฉีกพลาตคลาดเคลื่อนตามไปควย

ถ้าผู้เขียนข่าวหรือข้อความใด ๆ ในหนังสือพิมพ์ตระหนักในความสำคัญขงภาษา เขาใจถึงอิทธิพลของภาษา ใช้ภาษาเหมาะสม หนังสือพิมพ์นั้นก็จะได้รับการยกย่อง ถือเป็นบรรทัดฐานใด ดังเช่นในสมัยก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง หนังสือพิมพ์ "ประมวณวัน" ของ น.ม.ส. โคซึอวาเป็นหนังสือพิมพ์ที่เยี่ยมขงเมืองไทย ภาษาหนังสือดี มีชาวเที่ยงตรงเชื่อถือได้ "สามารถยึดเอาเป็นมหาวิทยาลัย เป็นศาลและเป็นโรงทานขงผู้อ่านใด"?

แต่ในปัจจุบันหนังสือพิมพ์กลับถูกกล่าวหาจากผู้ที่มีความหวังโยภาษาไทยว่าเป็นผู้ที่ทำให้ภาษาวิบัติ ปกรณ์ บุรีราช⁸ กล่าวไว้ว่า

ภาษาขยายตัวตามเวลา แต่ต้องใหญ่ๆ คุณประมูล อุนทรูป แห่งหนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวันโคเขียนว่า ทุกวันนี้เจ้าของภาษาไทยส่วนใหญ่ที่ช่วยเผยแพร่ความวิบัติประเพณีออกไป สำหรับภาษาเขียนก็โคแก หนังสือพิมพ์และหนังสือเล่มต่าง ๆ สำหรับภาษาพูดก็ทางวิทยุและโทรทัศน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

ของกรมการศึกษานานาชาติ

⁷ เสรีียร พันธรั้งนี้, "บทบาทขงหนังสือพิมพ์อาชีพ มาตรฐานการ-หนังสือพิมพ์และบทบาทขงผู้อ่านหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย," การประชุมสัมมนาหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 23-26 กันยายน 2506 (พระนคร. : มงกคการพิมพ์, 2507), หน้า 139.

⁸ ปกรณ์ บุรีราช, ทุกไทย-เขียนไทย (พระนคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, 2510), หน้า 9.

เกี่ยวกับเรื่องภาษาวินิตินั้น ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช⁹ เห็นว่า เหตุที่ทำให้เกิดความวิบัติ และผู้ที่ทำให้เกิดความวิบัติในภาษาไทยนั้น ในชั้นแรกเห็นจะเป็น เกี่ยวกับการใช้ภาษา ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปเล็ก ๆ น้อย ๆ และเมื่ออยู่ด้วยกันแล้วก็เปลี่ยนแปลงต่อไปอีก ในลักษณะที่จะดูกลมกลืนกันไปจนกระทั่ง หวังไม่ใคร่ศรัทธ... ไม่น่าจะปล่อยให้เปลี่ยนแปลงไป เราเห็นว่าควรจะยอมกันไม่ใคร่... นี่เป็นเรื่องของความวิบัติ เพราะเหตุว่าไม่มีใครใดที่ กวกรที่มีการเปลี่ยนแปลงเล็ก ๆ น้อย ๆ ในที่สุดก็ดูกลมกลืน เป็นการเปลี่ยนแปลงที่หนัก และไม่น่าจะ หวัง กลายเป็นความวิบัติได้อีกมาก

ถ้าจะมีคำกล่าวแย้งว่าภาษาไม่ใคร่วิบัติ แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงของภาษา ที่เป็นไปตามกาลเวลา ก็ไม่น่าวิตก ในกรณีที่ว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่ไม่ตาย จะต้องมี การเปลี่ยนแปลง มีถ้อยคำและสำนวนใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ ซึ่งเป็นผลให้ลักษณะ ภาษาเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต ถ้าการเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ภาษาเจริญขึ้นงอกงามขึ้น แต่ในกรณีที่ภาษาเสื่อมทรามลงนั้น นับเป็นความวิบัติและควรที่จะมีการแก้ไข

✓ หนังสือพิมพ์เป็นตัวจักรสำคัญอย่างหนึ่ง ในการที่ภาษาจะเจริญขึ้นหรือ เสื่อมลง เท่าที่ปรากฏอยู่ขณะนี้หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ไม่ใคร่คำนึงถึงความสำคัญของภาษา เลย จึงก่อให้เกิดคำที่ไม่เหมาะสมมากมาย ทั้ง ๆ ที่หนังสือพิมพ์อาจจะระมัดระวัง ในการใช้ภาษาให้เหมาะสมได้ไม่ยาก ถ้ามีเจตนาที่จะกระทำ ✓

✓ หนังสือพิมพ์ มักจะใช้คำที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้คือ การใช้ถ้อยคำและสำนวน ภาษาต่างประเทศ การใช้คำผิดความหมาย (ไม่ศึกษาหรือไม่รู้ความหมายที่แท้จริงของคำ

⁹ชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บันทึกการเสด็จพระราชดำเนิน พระราชทานกระแสพระราชดำริ เรื่องปัญหาการใช้คำไทยเมื่อ

หรือ การใช้คำที่ทำให้ผู้ฟังอานรูสึกว่าเป็นไปไม่ได้)¹⁰ การสร้างคำขึ้นใช้อย่างผิด ๆ การใช้คำหยาบคาย หรือ การใช้ภาษาสะแลงที่หยาบ หรือที่ทำให้ภาษาวิบัติ (เช่น มั่นสยากล) การใช้คำกำกวมตีความหมายได้หลายนัย และการใช้คำฟุ่มเฟือย

✓ การใช้คำไม่เหมาะสมอย่างหนึ่ง ได้แก่ การนำสำนวนภาษาต่างประเทศมาใช้โดยไม่มีควมจำเป็นแต่อย่างใด การใช้คำต่างประเทศนั้นเป็นการแสดงว่าเราไม่มีค่านันในภาษาไทยทั้ง ๆ ที่ตามความจริงคำที่มีความหมายอย่างเดียวกันนั้น มีใช้ในภาษาไทยอยู่แล้ว เมื่อใช้กันเนืองนิจ ผลที่สุดค่านัน ๆ ในภาษาต่างประเทศจะมาแทนที่คำในภาษาไทย ซึ่งจะถูกละเลยทอดทิ้งไปโดยไม่สมควร

กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์¹¹ ทรงกล่าวไว้ว่า

ภาษาของเราเป็นทรัพย์สินมรดกของประชาชาติโดยแท้... บัจจุบันอันมั่นคงแห่งความเจริญของเราโดยเฉพาะนั้นคงจะอยู่ที่ภาษาไทยของเราเอง เครื่องอุปโภคบริโภคของเราจนจะเขาแบบต่างประเทศยิ่งขึ้นเป็นลำดับ การค้าขายและการอาชีพที่ทำนองเดียวกัน ความคิดความเห็นของเราก็เช่นเดียวกัน แต่ภาษาที่เราใช้อยังเป็นภาษาไทยอยู่... ภาษาไทยนี้แหละจะเป็นหลักประกันแห่งความมั่นคงของประชาชาติไทยต่อไป

แม่แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวองค์ปัจจุบัน¹² ยังทรงห่วงใยภาษาไทย ถึงกับมีพระราชดำรัสในการใช้ภาษาไทยว่า

¹⁰ คุญฉีพร ชานีโรคสานต์, "สื่อสารมวลชน" กรองภาษาและวรรณกรรม (กรุงเทพมหานคร : ศรีเมืองการพิมพ์, 2516), หน้า 77.

¹¹ พระเจ้าวรวงศ์เชอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์, ปรากฏาเรื่องภาษาไทยสยามพากย์ เอกสารอันคัม 1 ของชุมนุมภาษาไทย คุรุสภา (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2509), หน้า 43.

¹² ชุมนุมภาษาไทย, คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, บันทึกการเสด็จพระราชดำเนิน พระราชทานกระแสพระราชดำริ เรื่องปัญหาการใช้ภาษาไทย เมื่อ 29 กรกฎาคม 2504, หน้า 5.

ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ...ประเทศไทยนั้นมีภาษา
ของเราเองซึ่งถูกลืมทิ้งไป ประเทศใดก็เลยของเราหลายประเทศมีภาษา
ของตนเอง แต่เราเขาก็ไม่ค่อยแข็งแรง เขาต้องพยายามหาทางที่จะสร้าง
ภาษาของตนเองไว้ใหม่คง เรามีโชคที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล
จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะการรักษาภาษานี้ก็มีหลาย
ประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาไพบูลย์ศัพท์ในทางออกเสียง คือให้ออกเสียง
ถูกต้องชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาไพบูลย์ศัพท์ในวิธีใช้ หมายความว่า วิธี
ใช้คำมาประกอบประโยคนั้นเป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สาม คือ ความร่ำรวยใน
คำภาษาไทย ซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอ จึงต้องบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้ การ
บัญญัติศัพท์ใหม่ก็เป็นสิ่งสำคัญเหมือนกัน จำเป็นแต่เป็นอันตราย

จะเห็นได้ว่าเรื่องการให้คำให้ถูกต้องเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าไม่ศึกษาคำหรือ
ความหมายของคำนั้นแล้วก็นำมาใช้ อย่างผิด ๆ เมื่อหนังสือพิมพ์สื่อความหมายอย่าง
ผิด ๆ จนกระทั่งผู้อ่านเกิดความเคียดชัง ผู้ที่ไม่รู้ว่าผิดก็จกจำนำไปใช้ ผู้ถูกก็เกิดความ
สับสนไม่แน่ใจว่าถูกต้องหรือไม่ ในที่สุดก็อาจใช้ตาม โดยไม่คิดว่าเป็นผิด

การคิดสร้างคำใหม่ขึ้นใช้นั้นสมควร เพราะเป็นการเพิ่มคำในภาษาไทย
ที่ยังไม่มีถ้อยคำนั้นใช้ เพื่อให้ทันกับความเจริญของบ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปตาม
กาลเวลา

แต่ถ้าคำใดมีใช้อยู่แล้วตามแบบแผนอันดั้งเดิม ซึ่งมีผู้กำหนดไว้จนเป็นที่รับรอง
ใช้กันมาอย่างแพร่หลาย หรือมีผู้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ลงไว้เป็นตำรับตำรา
เป็นหลักฐานอันดีอยู่แล้ว หากมีผู้นำไปใช้ในออกนอกทางจะโดยเจตนาเพื่อ
ประโยชน์อื่นใดหรือไม่ก็ตาม แต่ทำให้คำ ๆ นั้น เอื้ออนความหมายหรือเอื้อ
รูปจนผิดหลัก หรือใช้สับสนปนเปื้อนกับคำอื่น ๆ จนคำนั้น ๆ ถูกทำลาย ให้เสื่อม
เสียไปก็เป็นที่น่าเสียดาย แม่จะมีผู้นิยมใช้ตามอย่างผิด ๆ มากกว่าจำนวน
ผู้ที่ใช้ถูกต้อง ก็ไม่บังควรที่จะถือว่าคำนั้นใช้ได้ เพราะคนส่วนใหญ่นิยมใช้แล้ว
ถ้าเรามีเวลาพอจะเห็นวรั้งกันไว้ ให้หันกลับมายึดหลักอันถูกต้องที่มีอยู่¹³

¹³สมโรจน์ สวัสดิกุล ๗ อุษยบาล "คนไทยใช้คำไทย" เอกสารประกอบ
คำบรรยาย มธ. 131, 132 โดยคณะอาจารย์ภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ 2515,
หน้า 27, อ้างถึง เอกสารหมายเลข 2 ของชุมนุมภาษาไทย ศรุตสภา.

อีกประการหนึ่ง คือ การใช้คำหยาบ หนังสือพิมพ์ควรจะหลีกเลี่ยงให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ แมว่าผู้อ่านมีหลายระดับก็จริง แต่การเก็บค่าตลาด คำหยาบมาใช้ในหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งออกไปสู่สายตาของมวลชนจะเป็นการดูหมิ่นผู้อ่านจนเกินไป โดยเฉพาะการใช้คำหยาบคายในการพาดหัวข่าว แสดงถึงความไม่รับผิดชอบและพื้นฐานของหนังสือพิมพ์นั้น "นักหนังสือพิมพ์บางคนล้มระลึกไปว่าหนังสือพิมพ์ เป็นการศึกษาส่วนหนึ่งของประชาชน คำหยาบคายที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์นั้น ย่อมผ่านไปถึงทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งบางคนอาจเห็นคือเห็นงามรับเอาคำไม่สุภาพนั้นไปใช้"¹⁴

นอกจากนี้บางครั้ง หนังสือพิมพ์ใช้คำไม่แจ่มแจ้ง ชัดเจน หรือกำกวม ผู้อ่านก็ความหมายได้หลายนัย ก่อให้เกิดความสงสัยว่า ผู้เขียนต้องการให้ความหมายที่แท้จริงอย่างไร สิ้นเปลืองเวลาในการตีความโดยใช่เหตุ และอาจจะแปลความหมายผิดไปจากข้อเท็จจริง

ประการสุดท้าย คือการใช้คำพุ่มเฟิย หรือการใช้คำเกินความจำเป็นซึ่งจะเป็นผลโดยตรงต่อหนังสือพิมพ์ เพราะตามปกติหนังสือพิมพ์จะจำกัดหน้ากระดาษ ข้อเขียนกระชับรัดกุมก็มีประโยชน์แก่ตนเอง แต่เท่าที่เป็นอยู่ปรากฏว่าหนังสือพิมพ์ใช้คำพุ่มเฟิย และเป็นผลต่อเนื่องไปถึงผู้อ่านควย "ดังพระบรมราโชวาท วันรับปริญญาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2502 ความว่า ในปัจจุบันนี้ปรากฏว่าได้มีการใช้ถ้อยคำออกจะพุ่มเฟิย และไม่ตรงกับความหมายอันแท้จริงอยู่เนือง ๆ ทั้งการออกเสียงก็ไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าปล่อยให้เป็นอย่างนี้ ภาษาของเราจะมีแต่ทรุดโทรม"¹⁵

¹⁴ เปลื้อง ณ นคร, คำบรรยายวิชาการประพันธ์และหนังสือพิมพ์ (พิมพ์ครั้งที่ 4, พระนคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2514), หน้า 272.

¹⁵ อย ไชยวสุ, สะกิดให้ถูกตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (พระนคร : สำนักงานหอสมุดกลาง 09, 2513), หน้า 1.

การที่หนังสือพิมพ์ใช้ถ้อยคำไม่เหมาะสมควยประการต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนั้นเป็นผลเสียหาย เพราะจะเป็นการแพร่หลาย คำเหล่านั้นออกไปในหมู่นักเรียน โดยเฉพาะผู้อ่านที่เป็นนักเรียนไม่สามารถจะทราบได้ว่า คำใดในหนังสือพิมพ์เป็นคำที่ควรใช้หรือไม่ ใช้ในโอกาสใด และคำนั้นถูกต้องเหมาะสมหรือไม่เพียงใดก็อาจจะใช้ตาม ซึ่งจะเป็นควยความเข้าใจผิดหรือความเคยชินต่อถ้อยคำสำนวนที่รับมาหรือเห็นเป็นของแปลก ตามธรรมชาติสิ่งใดแปลก สิ่งนั้นย่อมนำความสนใจ นักเรียนมักจะไม่คำนึงถึงความไม่เหมาะสมในการนำมาใช้พูด-ใช้เขียน ยึดถือเป็นแบบฉบับจนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนการสอนภาษาไทยในด้านการใช้ภาษา

ในการกล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยนั้น รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยุธยา¹⁶ ได้ชี้ให้เห็นอิทธิพลของภาษาในหนังสือพิมพ์ที่มีต่อนักเรียนในระดับมัธยม

ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนั้น หนังสือพิมพ์และหนังสืออ่านเล่นประเภทต่าง ๆ เป็นตัวอย่างการใช้ภาษาไทยในทางการเขียนเป็นอย่างมาก เด็กในชั้นมัธยม โดยเฉพาะเด็กมัธยมปลาย ชอบอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน วารสาร นิตยสาร และหนังสืออ่านเล่นกันอย่างมากร และชอบจดจำตัวสะกดการันต์ ตลอดจนเค้าโครงแบบภาษา และสำนวนมาใช้ จึงนับว่าหนังสือพิมพ์และหนังสืออ่านเล่นมีอิทธิพลต่อเด็กในชั้นมัธยมเป็นอย่างมาก ภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์บางฉบับสำนวนไมคี่ มีศัพท์สูงและงดงามคิดพลาคตัวสะกดการันต์มาก... เด็กในชั้นมัธยมย่อมจะไม่เรียนรู้เฉพาะแต่วิชาภาษาไทย แต่ได้เรียนการใช้ภาษาควบไปกับการเรียนวิชาอื่น ครูควรฝึกหัดให้เด็กแสดงความคิดเห็นของตนเองและพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่นควย รู้จักแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รู้จักใช้เหตุผลและวิจารณ์ญาณ นำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ รู้จักเลือกหนังสืออ่าน รู้จักวาดภาพนูนตรี วิหุ และโทรทัศน์มีคุณค่า หรือให้โทษในการเรียนรู้เพียงใด รู้จักการใช้ภาษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม

¹⁶ รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยุธยา, ภาษาไทยตอน 1 วิธีสอนภาษาไทยชั้นมัธยม (พิมพ์ครั้งที่ 5, พระนคร : องค์การค้ำ คุรุสภา, 2515), หน้า 12, 19.

เหตุที่ผู้วิจัยทำการวิจัย ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ของสถาบัน ฝึกหัดครูนั้น เนื่องจากสถาบันนี้เป็นผู้ผลิตผู้ที่จะออกไปเป็นครู ซึ่งมีอิทธิพลโดยตรงต่อการ ภายทอดและแนะแนววิชาการ ถ้าครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คำในหนังสือพิมพ์ว่าคำใด เหมาะสม คำใดไม่เหมาะสมก็จะส่งผลไปถึงนักเรียนด้วย การวิจัยนี้ยังไม่มีผู้ใดทำมาก่อน ผลของการวิจัยอาจมีประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้สอนภาษาไทย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา เกี่ยวกับการใช้คำไม่เหมาะสมในหนังสือพิมพ์
2. เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ จำแนกตามเพศและฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียน
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน วิชาการใช้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. เพื่อให้ผู้จัดทำหนังสือพิมพ์ได้ทราบข้อเท็จจริง และปรับปรุงการใช้ภาษาไทยให้เหมาะสม

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา มีความคิดเห็นว่าหนังสือพิมพ์ใช้คำไม่เหมาะสม
2. ความคิดเห็นของนักเรียนหญิง และนักเรียนชายที่มีต่อการใช้คำไม่เหมาะสมในหนังสือพิมพ์ไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย สนใจอ่านหนังสือพิมพ์ไม่ต่างกัน
4. นักเรียนหญิงและนักเรียนชายที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน จะมีความสนใจในการอ่านไม่ต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ ใช้ประชากรที่เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาการ
ศึกษา จากวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง เป็นชายจำนวน 200 คน หญิง
200 คน ดังนี้

วิทยาลัยครูจันทระเกษม

วิทยาลัยครูชนบุรี

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยาลัยครูพระนคร

วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ

วิทยาลัยครูสวนสุนันทา

2. การวิจัยครั้งนี้ เพื่อทราบความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้คำ
ในหนังสือพิมพ์ว่า เหมาะสมหรือไม่ มีเหตุผลอย่างไรในการแสดงความคิดเห็นเช่นนั้น

3. ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยถือว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์
รายวันสม่ำเสมอ

4. ผู้วิจัยถือว่า แบบสอบถามที่สร้างขึ้นสามารถวัดความคิดเห็นของนักเรียน
ได้ โดยไม่คำนึงถึงผลที่ได้จากการเคาท์ ซึ่งเป็นสิ่งนอกเหนือจากการควบคุมของผู้วิจัย

5. การเลือกค่าไม่เหมาะสมจากหนังสือพิมพ์ เลือกจากหนังสือพิมพ์รายวัน
ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2517 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2517 จำนวน 6 เล่ม ดังนี้

หนังสือพิมพ์ดาวสยาม

หนังสือพิมพ์เคลินิวส์

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง

หนังสือพิมพ์ประชาธิปไตย

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

1. จะเป็นแนวทางแก่กรมการฝึกหัดครู สถาบันฝึกหัดครูและสถานศึกษาทั่วไปในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาการใช้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ครูภาษาไทยจะได้ตระหนักในอิทธิพลของภาษา ในหนังสือพิมพ์ที่มีต่อผลการเรียนการสอนวิชาการใช้ภาษาไทย
3. นักเรียนจะได้ทราบแนวทางในการเลือกรับภาษา จากหนังสือพิมพ์มาใช้ในการเรียนและชีวิตประจำวันให้เหมาะสม
4. หนังสือพิมพ์จะได้ทราบแนวทางในการปรับปรุงการใช้ภาษาไทยให้เหมาะสม
5. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า สำหรับผู้สนใจในเรื่องนี้ต่อไป

วิธีที่จะดำเนินการวิจัย

1. สํารวจและรวบรวมค่า จากหนังสือพิมพ์รายวัน 6 ฉบับ เก็บค่าที่เห็นว่าไม่เหมาะสมทุกหน้า นำมาคัดเลือก
2. นำค่าที่คัดเลือกแล้ว มาสร้างแบบสอบถาม Rating-Scale
3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนจำนวน 40 คน หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ นำแบบสอบถามชุดเดิมไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มนี้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อหาความเชื่อถือได้ และปรับปรุงแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษาจากวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง จำนวนชาย 200 คน หญิง 200 คน
5. สถิติที่ใช้ หาการอยละและค่า Z นำเสนอผลในรูปตารางประกอบ

คำอธิบาย

นิยามศัพท์เฉพาะ

“คำไม่เหมาะสม” หมายถึง การใช้คำผิดความหมาย การใช้คำกำกวม การใช้คำที่ผู้อ่านรู้สึกว่าเป็นไปไม่ได้ การใช้คำข่มเฟ้อย การใช้คำหรือสำนวนต่างประเทศ การใช้คำหยาบและการใช้คำผิดหลักภาษา ทำให้ความหมายผิดไปจากที่ตองการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย